

LUNCHSEMINARIUM 2020|2|0

Program

- Föregående möte med Geodatarådet den 25-26:e nov, Magnus Forsberg
- Geodatarådets handlingsplan för 2021
 - Vi ger en översiktlig presentation av handlingsplanens olika aktiviteter och arbetssättet för 2021, Magnus Forsberg
 - Vi ger en bredare information om de tre aktiviteterna:
 - Kust och strandzonskartering, Patrik Wiberg Sjöfartsverket
 - Geodata för Sveriges agenda 2030 arbete, Anika Henriksson Lantmäteriet
 - Fördjupning kring flygburen insamling och tillhandahållande av bilddata, Mikael Henriksson Lantmäteriet

DAGORDNING FÖR DEN 25-26:E NOVEMBER

Geodata och dess nyttor för ett hållbart samhälle

- Tidigare initiativ och de nyttor de genererat och handlingsplan 2021 (Anders Sandin, Lantmäteriet)
- Smart Landsbygd som kan växa med digitaliseringens möjligheter (Patrik André, Skogsstyrelsen)
- Kust- och strandzonskartering, vi redovisar tänkt upplägg och de nyttor som vi får av ett regeringsuppdrag, (Patrik Wiberg, Sjöfartsverket)
- Behovet av aktiviteter och regeringsuppdrag gällande kompetensförsörjning inom geodataområdet och den nytta som behöver uppnås, (Håkan Olsson, SLU och Linda Sabel, Lantmäteriet)

Öppna datautredningen

Malgorzata Drewniak, expert vid öppna datautredningen, redovisar förslagets slutsatser. (Malgorzata Drewniak, Lantmäteriet)

Behovet av geodata i ett hållbart samhälle

Maria Wetterstrand - VD för Miltton Europe i Bryssel, hållbarhetskonsult, public affairs-konsult och samhällsdebattör, tidigare språkrör för Miljöpartiet

DAGORDNING FÖR DEN 25-26:E NOVEMBER, FORTSÄTTNING

Handlingsplan för 2021

- Årshjul för Geodatarådets arbete under 2021
- Aktiviteter i Geodatarådets handlingsplan för 2021
(Magnus Forsberg, Lantmäteriet)

DIGG, berättar om regeringsuppdragen att etablera ett nationellt ramverk för grunddata inom den offentliga förvaltningen och en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte.
(Anna Eriksson, DIGG)

Grunddatauppdraget och framtida domänansvar
(Anders Sandin, Lantmäteriet)

Uppdrag, etablera en digital infrastruktur för tillgängliggörande av standardiserade dataset i samhällsbyggnadsprocessen
(Malin Klintborg, Lantmäteriet)

HANDLINGSPLAN FÖR 2021

- Arbetssätt med Geodatarådets handlingsplan för 2021
- Årshjul för Geodatarådets arbete under 2021
- Prel kalender för Geodatarådets handlingsplan 2022

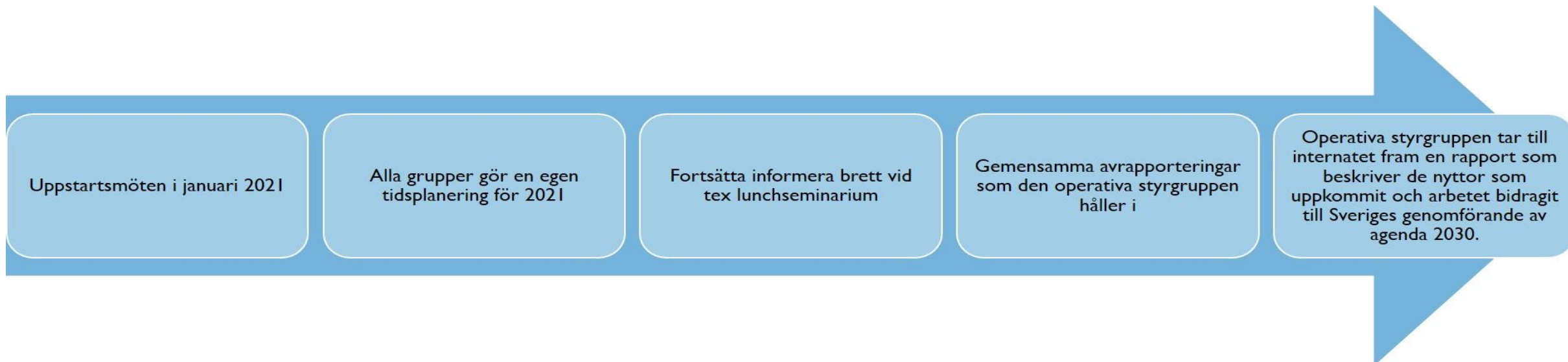
GEODATARÅDETS HANDLINGSPLAN FÖR 2021-2025

Hur vi jobbar med handlingsplanen under 2021

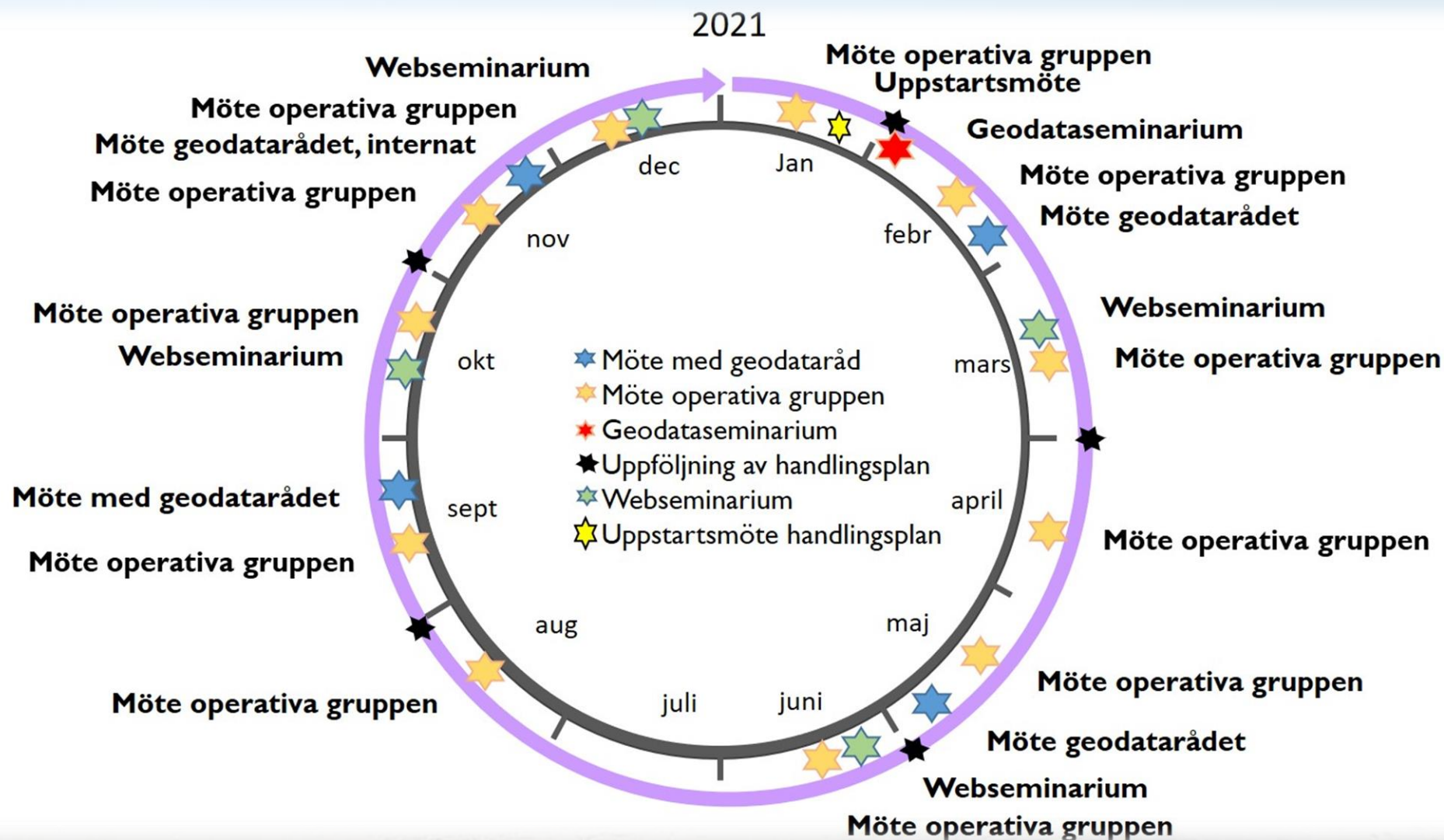
Geodatarådet med dess handlingsplansarbete kommer att under 2021 ha ett samarbete med

- Miljöinformationsrådet och dess arbete med aktiviteter/projekt
- Myndighetssamverkan Copernicus
- Myndighetsnätverket för klimatanpassning

Ny handlingsplan 1:a december

ÅRSHJUL FÖR GEODATARÅDETS ARBETE 2021

AKTIVITETER I HANDLINGSPLANEN FÖR 2021

Vi kommer att göra 4 fördjupningar för att bättre få fram samhällets behov

1. En kust- och strandzonskartering
2. Fördjupning kring flygburen insamling och tillhandahållande av bilddata
3. Smart Landsbygd
4. Geodata för klimatanpassning

AKTIVITETER I HANDLINGSPLANEN FÖR 2021

**Kompetensfrågor
inom geodataområdet**

**Geodata för Sveriges
agenda 2030 arbete**

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

**Erfarenhetsutbyte
inom system och
teknik**

AKTIVITETER I HANDLINGSPLANEN FÖR 2021

Införande av grunddatadomänen geodata

Sveriges arbete med Inspire

INSPIRE GEOPORTAL

AKTIVITETER I HANDLINGSPLANEN FÖR 2021

Informationssäkerhet och robust teknikanvändning

Kartor för krisberedskap och blåljusverksamhet

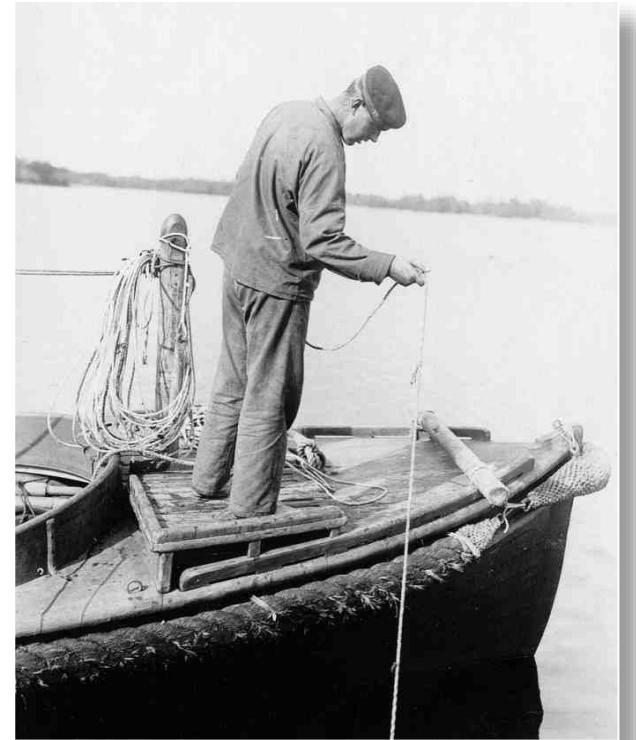
Bättre geodata i våra kust- och strandzoner

Patrik Wiberg, Sjöfartsverket

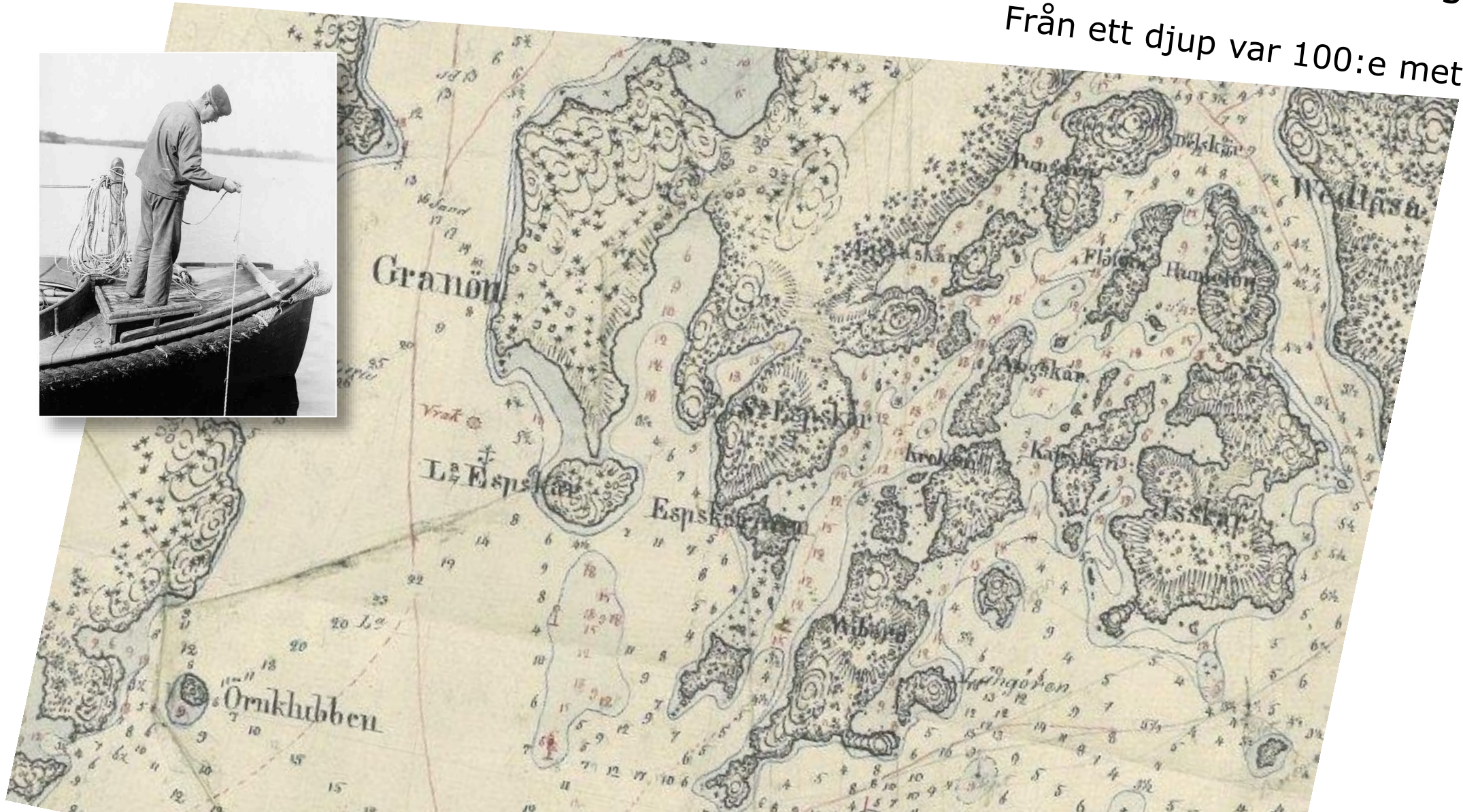
Endast 5 % av Sveriges vatten, grundare än ca 10 meter, är karterade med moderna metoder...

resten är oftast handlodat

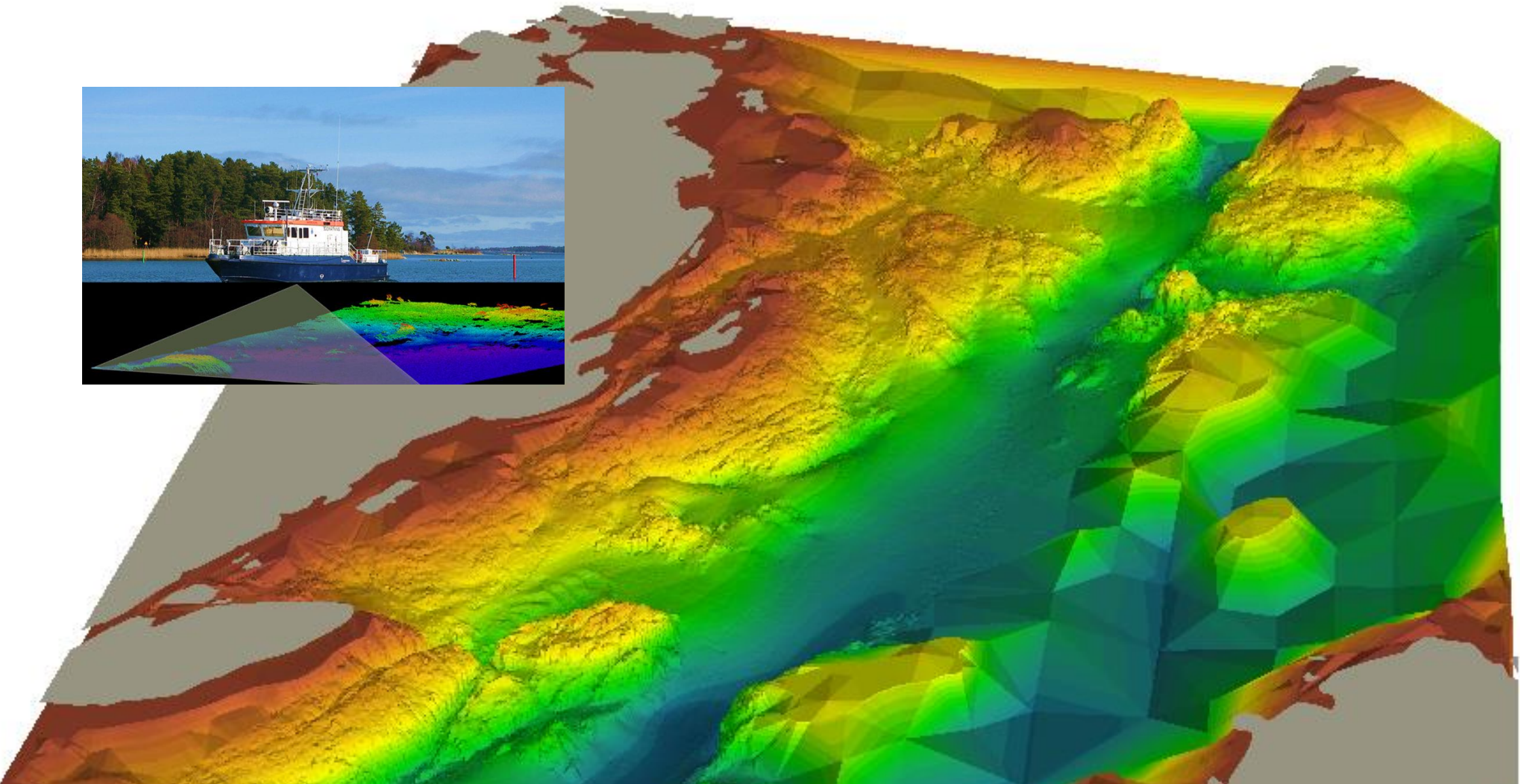
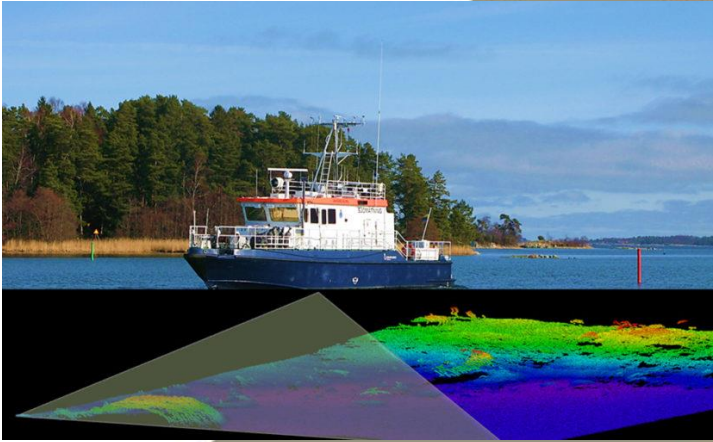

Jämförelse mellan moderna och handlodade mätningar

Från ett djup var 100:e meter

Jämförelse mellan moderna och handlodade mätningar till flera djup i varje kvadratmeter

Behov och Nyttor

- Samhällsbyggnad och exploatering
- Undsättning
- Klimatanpassning
- Kulturskatter och miljöfaror
- Miljöräddning
- Vattenbruk
- Kust och fritidssjöfart

Gräns mellan enskilt och allmänt vatten

- Fastighetsindelningen är en del av samhällets grundläggande infrastruktur.
- Behov finns att kunna visualisera ungefärlig gräns mellan enskilt och allmänt vatten på karta! Tydliggöra!

Enskilt vatten: Vatten som hör till en eller flera fastigheter benämns som enskilt vatten. Då enbart enskilt, men inte allmänt, vatten ingår i fastighetsindelningen så avgränsas fastighetsregistrets utbredning i marin miljö av gränsen mellan enskilt och allmänt vatten. Enskilt vatten sträcker sig normalt 300 meter ut från fastlandet. Löper djupkurvan för tre meters djup längre ut än så utgör i stället denna gräns för enskilt vatten.

Allmänt vatten: Allmänt vatten finns i havet samt i sjöarna Vänern, Vättern, Hjälmaren och Storsjön.

Rättigheter och begränsningar

- Det bedrivs idag en allt mer omfattande verksamhet på allmänt vatten och exempelvis havsplaner tas fram.
- Frågan om ett Marint Cadastre. Att ha en samlad redovisning av rättigheter inom ett visst vattenområde, dispositionsrätter.
- Motsvarande olika dispositionsrätter (servitut, ledningsrätter etc.)

Exempel på vad intressenter anser sig behöva

(workshop 22 oktober 2020)

- Rikstäckande data – snabbt
- Framtagna med enhetliga metoder och kvalitetsnivåer
- Hellre nationellt enhetliga metoder och förutsägbara grunddata framför enstaka områden med extrem kvalitet
- Enhetliga kartunderlag för studier och beslutsprocesser
- Tydliggörande (styrmedel) om vilken information ska användas inom samhällsbyggnadsprocessens specifika delar
- Hög tillgänglighet på data med få eller inga hinder för användandet

Norska Kartverket berättar om deras pågående kustzonskartering

Marine grunnkart i kystsonen

**En forutsetning for
en bærekraftig og kunnskapsbasert blå økonomi**

Marine grunnkart i kystsonen

VI VIL GJERNE:

**Kartlegge havbunnen helt inn til fjæresteinene,
der folk lever, jobber og bor!**

**Dele kunnskap og data for å sørge for en bærekraftig utvikling og
forvaltning.**

Vi ønsker å etablere et nasjonalt kartleggingsprogram:

Marine grunnkart i HELE kystsonen

En meget lønnsom investering

Samfunnsøkonomisk analyse (Metier, 2017)

«Nåverdien av kostnader på 85 mill. kroner gir en positiv netto nåverdi på 196 mill. kroner.» (Pilotprosjektet)

Konservativt estimat

- Fortjeneste 5 kr/kg laks
- 3% produktivitetsvekt i oppdrett

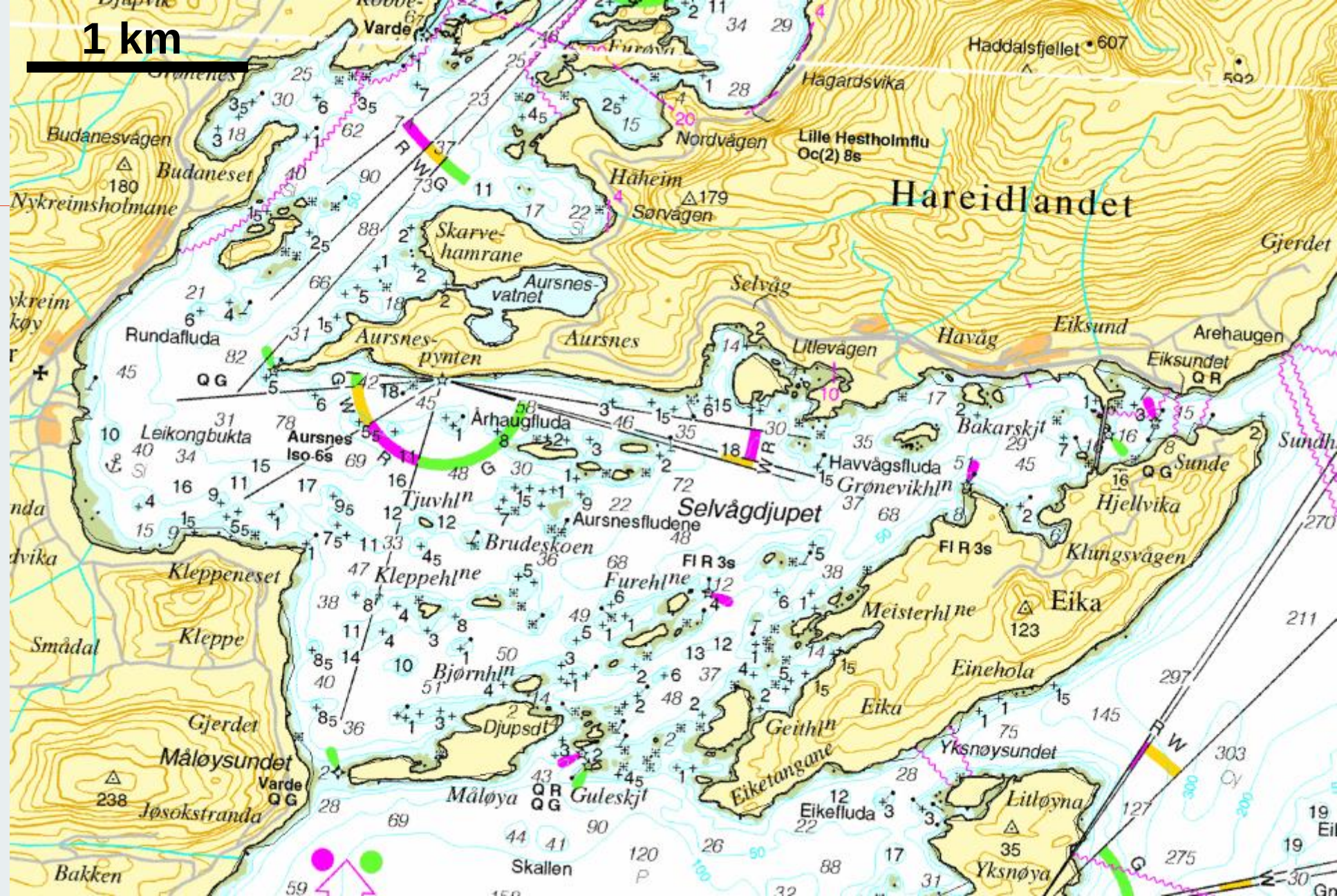
«Antatt vekst i de tre områdene som er foreslått kartlagt i piloten er beregnet til å gi 18 nye årsverk i havbruksnæringen. Ringvirkningene er beregnet til å gi ytterligere 44 årsverk» (Pilotprosjektet)

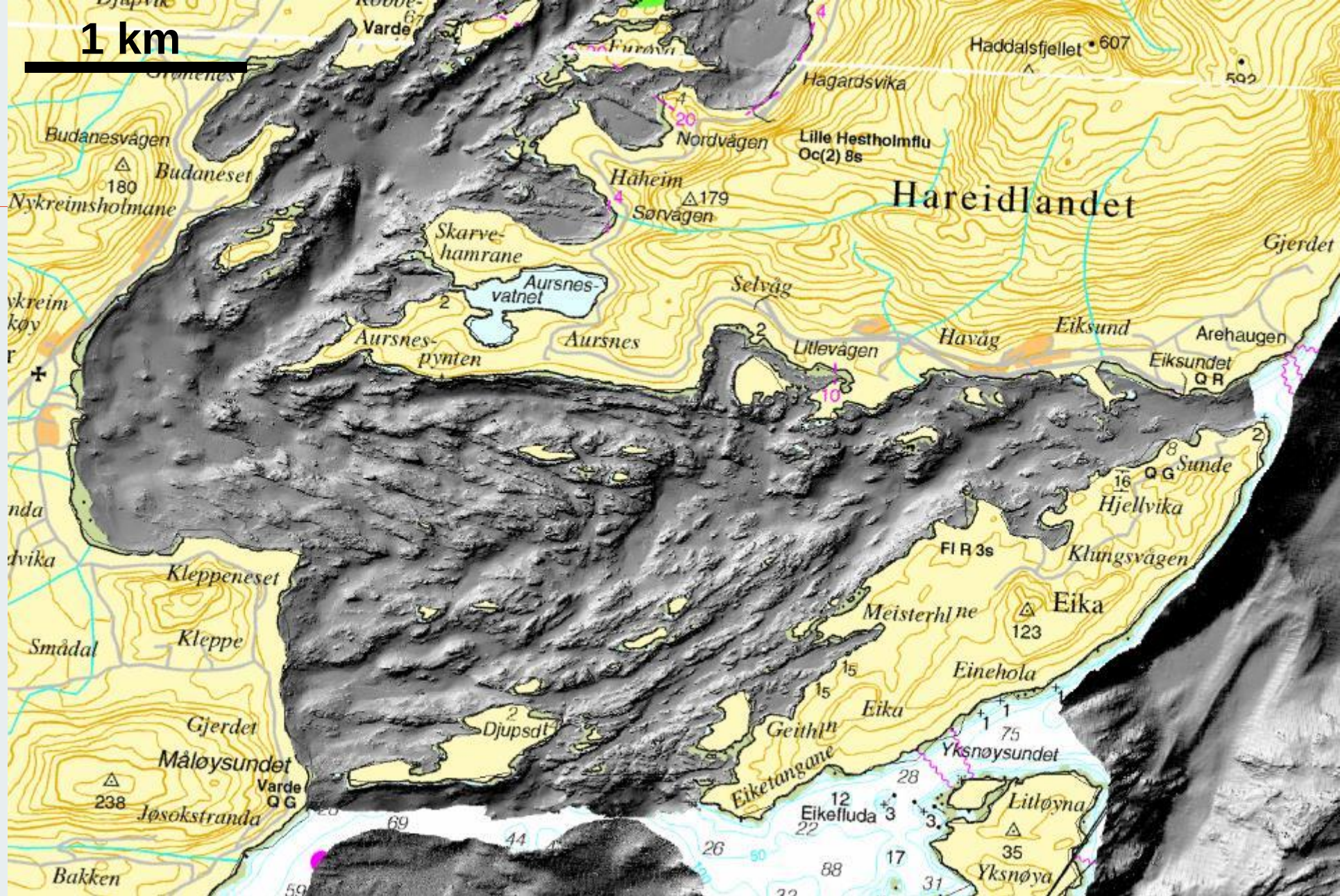
Eks. Kjerneset, Fosnes, flyttet etter nye kart:

- Forfaktor redusert fra 1,2 til 1,0
- Konsesjon økt fra 2350 til 5460 tonn
- 6 nye ansatte

1 km

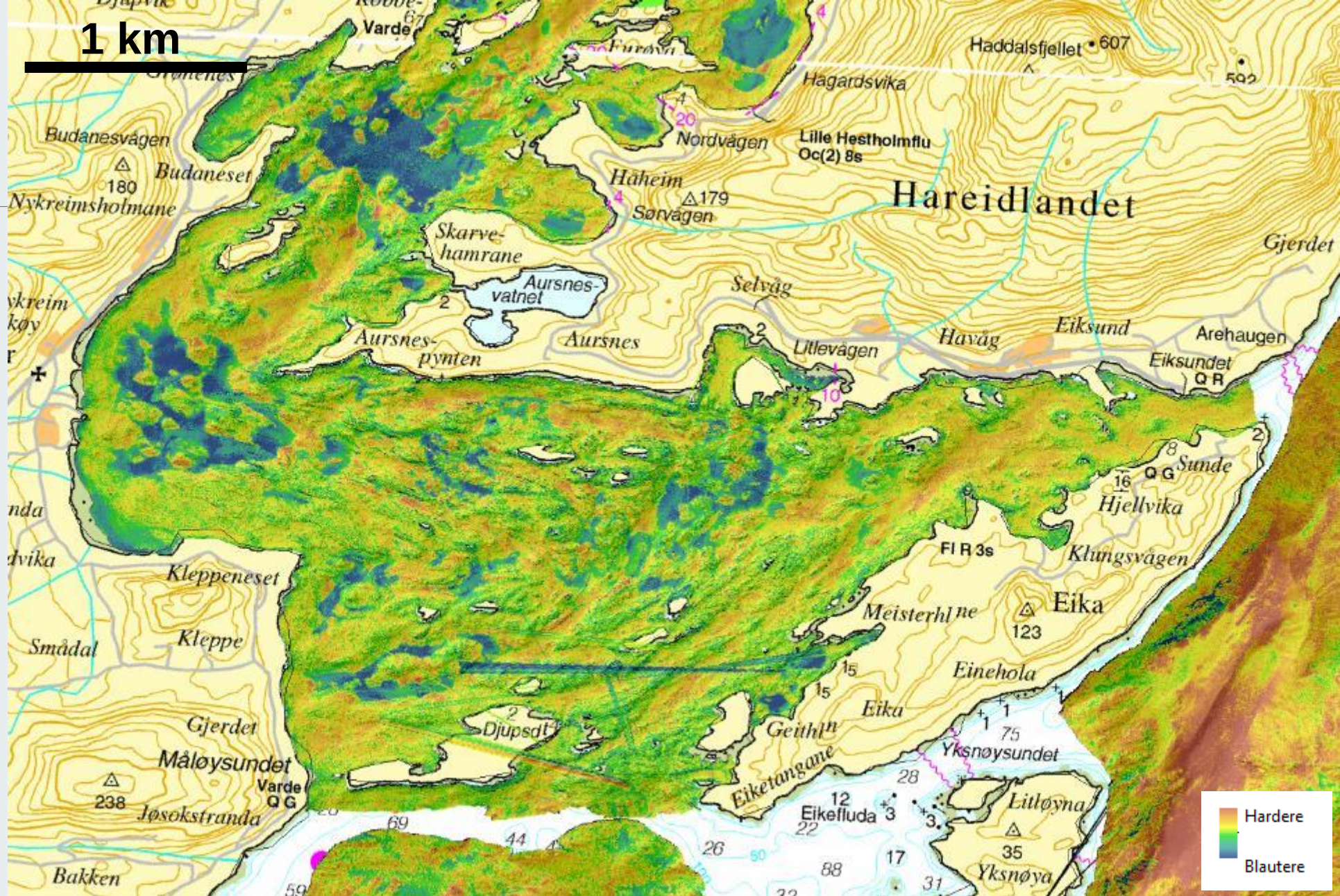

Detaljerte dybde data
fra Kartverket

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE
- NGU -

Multistråle-batymetri,
1x1 meter

Detaljerte hardhetsdata
fra Kartverket

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE
- NGU -

Multistripe-backscatter,
1x1 meter

Marine grunnkart – biologiske produkter

Geografisk utbredelse av:

- Naturtyper i Norge (NiN)
- Forvaltningsprioritert natur
 - fra multistråleekkolodd, geologi og bunnforhold, fysiske forhold og data innsamlet med bunngabb, bunnslende og video
- Støtteprodukter
- Oseanografi – strøm, bølger, salt, temperatur
- Avledet:
 - Arters utbredelse og tilstand
 - Sårbare og verdifulle naturtyper/områder
 - Marin produksjon
 - «Partikkel»-spredning
 - Søppel på havbunnen
 - Arkeologiske funn

Foto: Jonas Thormar, HI

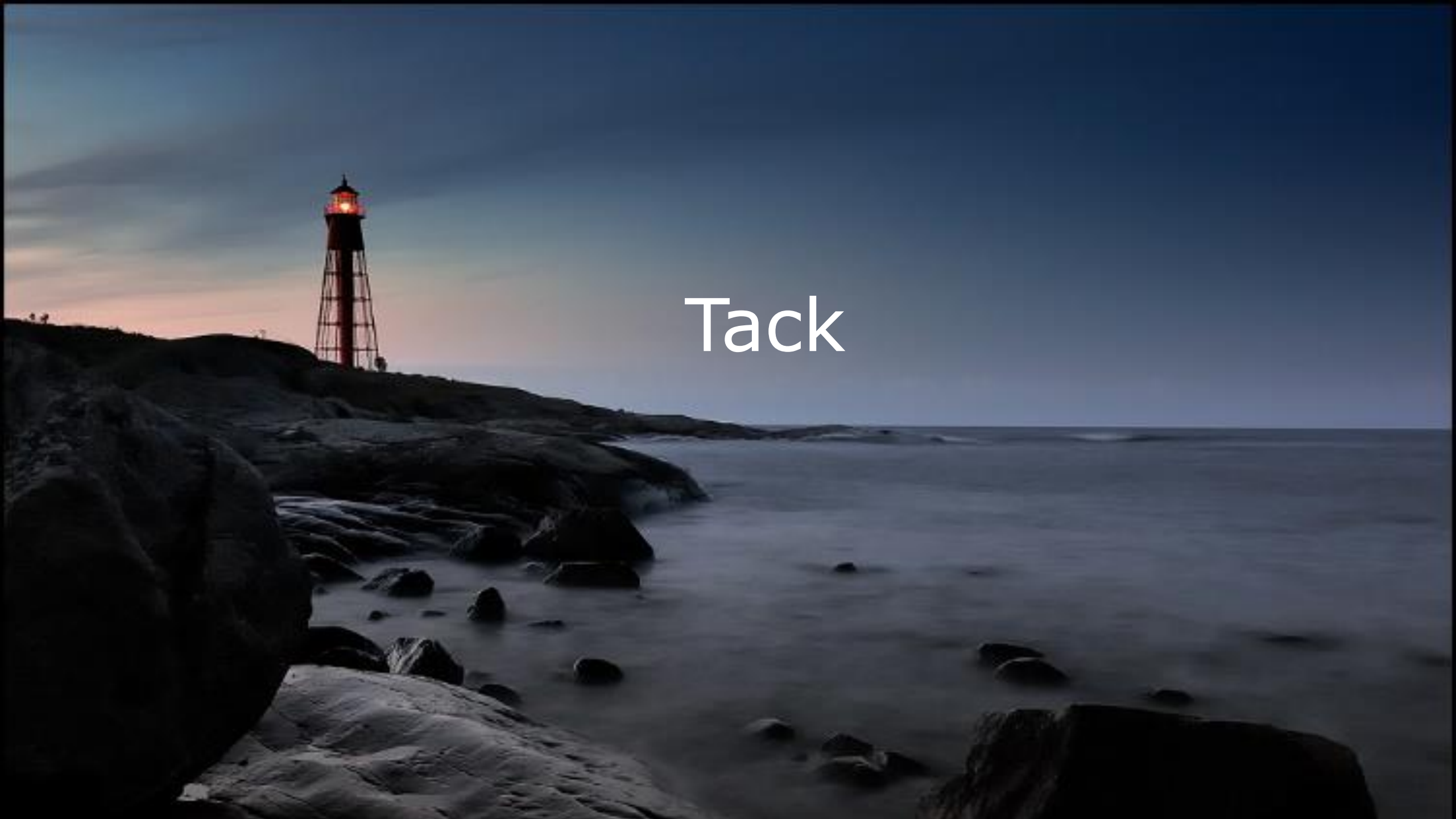
Vad behöver vi göra – förslag på väg framåt

Tillsammans med berörda myndigheter och intressenter behöver vi analysera och beskriva;

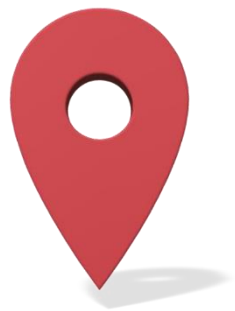
- 1. Vad skulle bättre geodata innebära för Nyttor och ekonomiska värden**
- 2. Hinder som avgifter och sekretess** - hur kan vi myndigheter arbeta smart för att lösa dessa, men också beskriva de hinder som vi behöver stöd från RK att lösa
- 3. Hur kan vi kartläggande myndigheter samordna oss** - för att bättre kunna producera och leverera de underlag som efterfrågas
- 4. Studie av nya tekniska metoder** - som kan ha utvecklats sedan de tidigare genomförda tekniska utredningarna
- 5. Hur bör ett kust- och strandzonsprogram utformas** - hur ska Marina grundkartor förvaltas och tillhandahållas för att stödja samhället i alla dess uppdrag i kustzonen, samt beräkna kostnaderna för programmet

Stegvis ansats – för ett svenskt kustzonskarteringsprogram

- Analys och utredning (kostnad ca 2-3 mnkr)
Uppdrag år 1: Nyttor, Kostnader, Teknik & Metod, Hinder, Förslag
- Praktiskt test i ett mindre område (kostnad ca 50 mnkr)
Uppdrag år 2-3: Insamling i testområde, Specifikation för Marina grundkartor, Analys & Utvärdering, Förslag
- Nationellt program (kostnad ca 1, 5 mdkr, uppskattning efter Norges erfarenheter)
Planering, Insamling, Bearbetning, Produktion av Marina grundkartor, Förvaltning
- Ett arbete som myndigheter inte kan genomföra inom sina ordinarie budgetramar

A photograph of a lighthouse on a rocky shore at dusk. The lighthouse is a red and white lattice tower with a glowing light at the top. The sky is a mix of dark blue and orange from the setting sun. The foreground shows dark, wet rocks and the calm sea. The word "Tack" is written in white in the center of the image.

Tack

GEODATASTÖD FÖR AGENDA 2030-ARBETET

ANIKA HENRIKSSON

LANTMÄTERIET

EN DEL I GEODATASTRATEGINS HANDLINGSPLAN

Handlingsplan

Geodata ett stöd i Agenda 2030-arbetet

- Geodata en del för att kunna följa upp agendans 17 olika mål
- Arbetar i gruppen för att lyfta de geodata som kan bidra till uppföljning av målen
- Rapporterar till Geodatarådet och Myndighetssamverkan Copernicus

INDIKATORANSVAR

Indikator	TYP	KLASS	ANSVARIG	Kommentar
11.1.2(N) Trångboddhet	Nationell	Grön	SCB	
11.2.1 Andel av befolkningen (i tätorter) som har enkel tillgång till kollektivtrafik fördelat på kön, ålder och personer med funktionsnedsättning	Global	Grön	SCB	
11.2.2(N) Bostäder i kollektivtrafiknära lägen	Nationell	Grön	SCB	
11.3.1 Förhållande mellan arealtillväxt och befolkningstillväxt	Global	Grön	SCB	
11.3.2 Andelen städer som har en struktur för civilsamhällets medbestämmande i stadsplanering och -förvaltning på regelbunden och demokratisk grund	Global	Vit	Boverket	
11.4.1 Samlade utgifter per capita som går till att skydda, vårda och bevara kultur- och naturarv fördelat på typ av Finansiering (offentlig/privat), typ av arv (kultur- /naturarv) och myndighet (nationell, regional eller lokal/kommunal)	Global	Orange	Kulturanalys	Fi In

Indikator 11.2.1

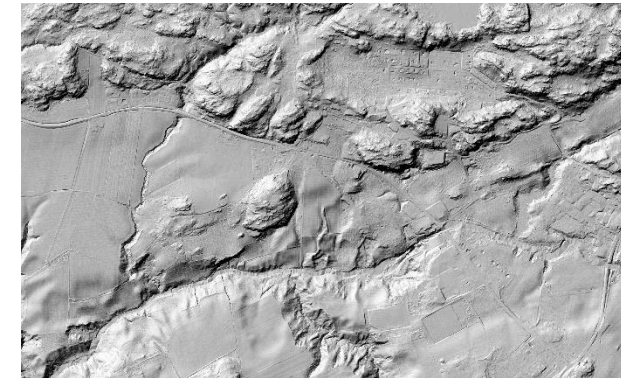
SCB

Andel av befolkningen i tätorter med tillgång till kollektivtrafikhållplats inom 500 meter (från hemmet)

GEODATASTÖD FÖR AGENDA 2030-ARBETET, SYFTE MED ARBETSGRUPPENS AKTIVITETER:

- Gruppen arbetar för bättre uppföljning och åtgärder inom det nationella och internationella Agenda 2030-arbetet
 - **Identifiera** behovet av geodatastöd
 - Lämna **goda exempel**
- Deltagare i arbetsgruppen:

Havs och Vatten	SCB
Lantmäteriet	SGU
MSB	Sjöfartsverket
Naturvårdsverket	Skogsstyrelsen
Rymdstyrelsen	
- Myndigheter med indikatoransvar ingår i projektet

ÅTERKOPPLING FRÅN ARBETSGRUPPEN

Viktigt att träffas inom myndigheten för att skapa förståelse för varandras uppgifter i Agenda 2030-arbetet

Ta tag i arbetet och få med flera delaktiga i sin myndighet samt inspirera andra myndigheter

Se vilka nätverk som redan finns och hjälpa till att hitta andra personer i våra organisationer som arbetar med Agenda 2030 men inte är insatt i geodata

Ge inspel till hur uppföljningen av de mål som FN ställer på oss kan mätas/analyseras. Vilka data behövs i analysen av svenska förhållanden

VI HJÄLPS ÅT!

Komma igång med ett arbete som behövs.

Fler myndigheter som vill delta kontakta:

Anika Henriksson

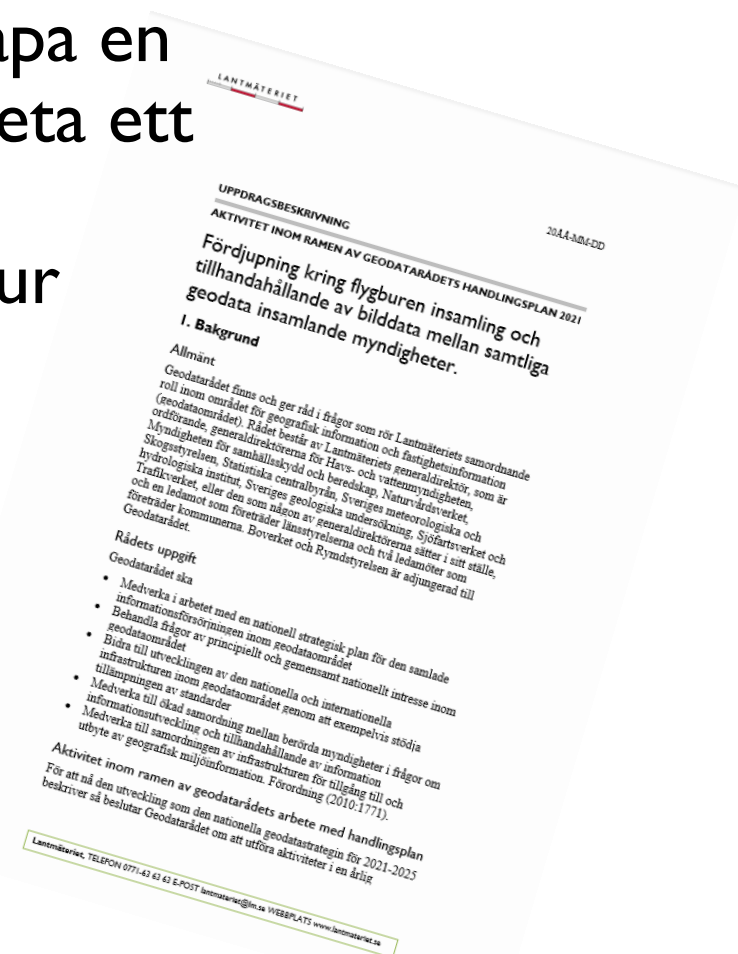
Anika.henriksson@lm.se

FÖRDJUPNING KRING FLYGBUREN INSAMLING

FÖRDJUPNING: SAMVERKAN INOM FLYGBUREN INSAMLING

I samverkan med andra myndigheter och kommuner skapa en förståelse för behoven av bild- och laserdata samt utarbeta ett förslag på modell för samverkan inom detta område för insamling, lagring och tillhandahållande samt förslag på hur finansieringen ska lösas.

Verka för att hitta en modell som möjliggör att bild och laserdata kan tillgängliggöras som öppna data.

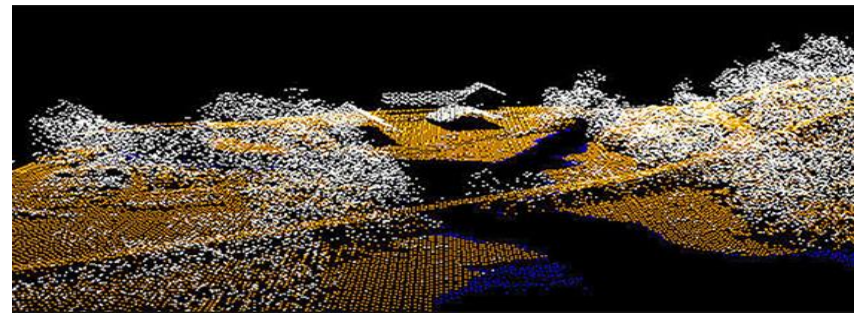
UPPDRAGET

Beskriva:

- behoven av flygbilder och laserdata
- hur det hanteras idag inom olika myndigheter och kommuner
- önskat tillstånd, hur skulle vi vilja lösa detta tillsammans i framtiden

FÖRDJUPNING: SAMVERKAN INOM FLYGBUREN INSAMLING

- Stort intresse från medlemmarna i Geodatarådet att medverka i arbetet
- Planering för genomförande av aktiviteten startar nu
- Deltagare klart före jul
- Gemensam uppstart av handlingsplanen under januari
- Pågår under 2021

TACK FÖR ER TID

MAGNUS FORSBERG

ANNA LENA FRIDOLFFSSON

Geodatarådet

- Nästa Lunchseminarium den 25:e februari 12.00-13.00
- Geodataseminarium 2:e februari 2021
- Nytt nyhetsbrev varannan månad, anmäla sig via Lantmäteriets kanal för nyhetsbrev

Smartare samhällsbyggnadsprocess

När: 14 december kl.09:00 - 15:00

Var: Digital webbsändning

Arrangör: Lantmäteriet